

Bolesti i štetočine jagode

Pegavost lista jagode (*Mycosphaerella fragariae*)

Pegavost jagode je jedna od najčešćih bolesti jagode. Tipični simptomi se pojavljuju na listu u vidu manjih tamnoljubičastih pega okruglog ili nepravilnog oblika. Centar pega kasnije postaje siv i svetao sa jasno uočljivim crvenoljubičastim prstenom. Brojne pege se spajaju i dovode do nekroze lista i njegovog sušenja. Jača pojava ove bolesti je u uslovima obilnijih padavina.

Jagodu treba saditi na lakom i rastresitom zemljištu. Svake godine treba obnavljati zasad novim i zdravim živićima, a ne gajiti jagodu kao višegodišnju biljku. Ukoliko se ipak gaji kao višegodišnji zasad neophodno je da se lišće na kraju vegetacije pokosi i spali. Novo lišće će biti zdravo. Na ovaj način se izbegava zaraza za sledeću sezonu. Neophodna je i preventivna primena fungicida, prvi put pred cvetanje i drugi put u fazi zametanja i rasta ploda.

Antraknoza jagode (*Colletotrichum spp*)

Na stolonama i lisnim drškama mogu se uočiti sitne crne pege koje se vremenom povećavaju i uležu u tkivo. U uslovima toplog i vlažnog vremena zaražen je plod na kojem nastaju ulegnute svetle vodenaste pege, koje za nekoliko dana postaju tamne do crne i ulegnute u tkivo ploda. Na listu se formiraju svetlosive do crne okruglaste pege. Gljiva se održava u obliku micelije ili spora u zaraženim biljkama, a prenosi se sadnim materijalom jagode.

Najvažnija mera prevencije je sertifikovan zdrav sadni materijal.

Siva trulež (*Botrytis cinerea*)

Siva trulež plodova jagode nanosi velike direktne štete na zrelim plodovima. Gubici su posebno veliki ako posle fenofaze cvetanja u vreme formiranja plodova i njihovog sazrevanja nastupi period hladnog i kišovitog vremena. Gljiva se održava u biljnim ostacima na zemljištu ili izumrlim biljnim delovima. Na njima, u povoljnim uslovima gljiva sporuliše i spore se raznose vetrom. U periodu cvetanja spore dospevaju na starije delove cveta, čašične i krunične listiće, a sa njih micelija gljive prelazi na plod. Na zrelim plodovima gljiva se brzo razvija u vidu sive ili crne somotaste prevlake.

Ovo oboljenje se suzbija preventivnom primenom fungicida za ovu namenu. Fungicide treba primenjivati od početka cvetanja, pa sve do 7 dana pred berbu.

Jagodin cvetojed (*Anthonomus rubi*)

Štete nanosi tako što se hrani i polaže jaja i oštećuje cvetove biljaka i direktno utiče na smanjenje prinosa, posebno kod ranih sorti koje ne formiraju veliki broj cvetova. Ženka nakon polaganja jaja izgriza cvetnu dršku.

Treba suzbijati imago pre polaganja jaja primenom odgovarajućih insekticida.

Grinje (*Tarsonemus pallidus*, *Tetranychus urticae*)

Značajne su jagodina grinja i običan paučinar. Štete pričinjavaju hraneći se listom, a to se odražava na smanjenje prinosa. Ovim štetočinama su više napadnuti stariji zasadi i zasadi koji su zapušteni, ali se javljaju i u zasadima na otvorenom polju i zaštićenom prostoru, a u uslovima suvog i toplog vremena. Oštećenja se ispoljavaju u vidu sitnih belih tačkica na listovima. U slučaju jačeg napada tačkice se uvećavaju, a na naličju lista grinje formiraju paučinu.

Tretman za suzbijanje grinja treba raditi pri pojavi prvih štetočina.

Lisne vaši

Veći broj lisnih vaši pričinjava direktne štete na biljkama jagode sisanjem biljnih sokova. Indirektne štete mogu nastati iz razloga što su lisne vaši vektori virusa.

Suzbijaju se pri pojavi prvih jedinki, i ne treba dozvoliti da formiraju kolonije na listovima. Za suzbijanje lisnih vaši mogu se koristiti insekticidi na bazi dimetoata. Treba ih primeniti pre cvetanja na početku formiranja prvih kolonija.